

**Small Finds. Philosophical Texts
in Erfurt, Hamburg, Oxford and Paris**

Sten Ebbesen

During visits to Erfurt, Hamburg, Oxford and Paris¹ in 1991 and 1992 I found a number of small philosophical texts, most of them written in inconspicuous places and thus apt to be overlooked by cataloguers. I transcribe some of the texts in full; in other cases I just present excerpts. In most cases I have imposed my own orthography on the texts.

Sigla

[album]	<i>album delendum censeo</i>
[...]	<i>quaedam omisi</i>
(?)	<i>de lectione vocis praecedentis dubitare licet</i>
[[album]]	<i>album deletum habet codex</i>
<album>	<i>album, quod numquam in codice fuit, addendum censeo</i>
<<album>>	<i>album, iam deperditum vel invisibile, in codice integro extitisse puto</i>
\album/	<i>album secundario (inter lineas vel in mg.) inseruit scriba</i>
***	<i>lacuna a scriba indicata</i>
<***>	<i>lacuna a me statuta</i>
+album ac+	<i>verba album ac corrupta esse puto</i>
...	<i>vox quam vel litterae quas legere nequivi</i>
alb()	<i>quae litterae post alb scribendae sint propter compendium non liquet</i>
(dicit)ur	<i>dicit legendum esse compendio ambiguo significatur</i>

Erfurt, Wissenschaftliche Allgemeinbibliothek

Amplon. 2° 35 (Schum 28f.)

Two parchment folia, formerly glued to the covers of this ms, now detached, mm 293x21, originally slightly higher and wider, 14th c., text alternating with commentary. I arbitrarily call one 'I' and the other 'II'. Contents: <Averroes, Comm. Arist. De Anima>

1. I wish to thank the staff of all the libraries involved. I owe special thanks to the personnel of the Amplonian collection, the University Library of Hamburg, and of Corpus Christi in Oxford.

Excerpts:

Fol. I: Melior sermo omnium sermonum dictorum in hoc quod anima = III.43, Crawford 58.1

IirA accipiat in diffinitione motus non motus in diffinitione anime ut faciunt antiqui = III.43, Crawford 60.37

mg. commentum 44m, *inc. textus* Quidam dixerunt quod anima movet etiam corpus in quo est modo quo movetur [...]

mg. commentum 45m, *inc. textus* Et similiter est de hoc quod dixit thimeus in sermone naturali = III.45, Crawford 61.1

Erfurt, Amplon. 4° 20 (Schum 301f.)

This is a parchment ms, mm 237 x 170, ff. II + 159 + I', containing the *Organon* with scholia, written in 1283 by a friar from Visby on the island of Gotland in the Baltic Sea (158r: Expliciunt omnes libri logicales quos scripsit frater Albertus Wysbycensis anno domini m° cc° lxxx°iii". It was still in the hands of friars from the Nordic province of Dacia in the 14th century when another hand wrote on f. Ir "Iste liber committatur Brodhero parvo ordinis predicatorum qui assignatus est Lundis <i.e. Lund in Scania, now Swedish, formerly seat of the archbishop of Denmark> ad studium pro conventu Sleswicensi <i.e. Sleswick in Northern Germany, Danish till 1864>, vel eidem cum petierit mittetur." The following notes all date from the late 13th or early 14th cent. and so are likely to have been entered by Nordic friars. The first of them refers to 'frater Thomas' and thus presumably antedates Aquinas' canonization in 1323.

Iir. Late 13th- or early 14th-century hand: Intellectus dicitur simplex quia non extenditur corporeitate nec contrarietate immixtus, quia non est immixtus cum(?) g... corruptibili(?) per(?) suam(?) operationem(?) sed manet separatus, purus eo quod capit omnes puras essentias separatas a materia, dicit Commentator super librum Praedicamentorum^a dicens iustitiam et iniustitiam non poni privative sed complete contraria secundum formam.

Sciendum quod tempus recipit triplicem considerationem, primo sicut quod est res quaedam et sic(?) significari potest a nomine sicut quaelibet alia res. Alio modo consideratur pro eo quod mensuratur tempore in quantum huiusmodi; quia id quod primo et simpliciter tempore mensuratur est motus in quo consistit actio et passio, ideo verbum, quod actionem et passionem significat, <significat> cum tempore; substantia secundum se

a. Cf. Boethii Comm. in Arist. Cat. PL 64: 255D-256A, 283C.

considerata, secundum quod significatur per nomen et pronomen quod non habet in quantum tempore mensuretur. Tertio modo habitudo temporis mensurantis, quod significatur per adverbium temporis, ut 'heri, cras' et huiusmodi. Haec [est] distinctio est fratris Thomae.^b

158v, in hand from the late 13th century:

Disputatio principaliter dividitur in 4, quae dicuntur disputationes,^c quarum nulla continetur sub altera, sc. in dialecticam cuius finis est fides vel opinio, sc. manifestare per haec principia omnium scientiarum. In temptativam cuius¹ finis est manifestare ignorantem. In sophisticam cuius finis est gloria in divitiis. Istaes tres sunt unae per totum secundum modum et secundum materiam. Et in demonstrativam, haec a principiis ad conclusiones disputat, haec una per totum secundum modum, multae autem aut infinitae secundum materiam, iuxta quod dicit auctor^d "Infinitae sunt" etc. Alio modo dividitur disputatio in 4, quarum duae continentur sub duabus, videlicet in dialecticam, haec de omnibus secundum rectitudinem, in litigiosam, haec iuxta dialecticam, haec eadem per totum secundum modum et materiam, haec de omnibus secundum obliquitatem, in demonstrativam, quan in qualibet secundum rectitudinem procedit, et in paralogisticam quae est iuxta demonstrationem, haec non eadem per totum nisi secundum modum et obliquitatem procedit. Communicant autem secundum(?) aliqua temptativa et sophistica subiecto quia quaelibet istarum est de omnibus et nulla earum est coartata circa aliquod subiectum(?). Quaelibet istarum extendit se sicut intellectus, quia possumus intelligere omnia tam entia quam non entia. Istaes enim tres disputant de omnibus tam entibus quam non entibus natura quia omnes eadem secundum modum et materiam principiis sive in locis quia omnes dicuntur locales. Item unaquaeque istarum ex communibus. Item unaquaeque istarum ex probabilibus, differenter tamen, quia dialectica est ex probabilibus omnibus aut pluribus, temptativa ex probabilibus respondentis, sophistica ex probabilibus apparentibus. Differt autem demonstratio ab istis tribus, et specialiter a dialectica, quia demonstratio non est una per totum <nisi> secundum modum, [nisi] tres autem secundum modum et materiam. Demonstrativa-

1. cuius] huius **cod. Erf.**

b. Cf. Thomae Aquinatis Expositionem in Arist. Periherm., I.5, ed. Leoninae vol. I*1: 27-28. Sed nihil ibi de adverbiiis temporis.

c. De IV disputationum generibus agit Arist. SE 2. Cf. Petri Hispani Tractatus 7.4-12, ed. De Rijk; Iohannis Buridani Summulae 7.1.3-4; Thomae Aquinatis De fallaciis c.1.

d. Cf. Iohannis Buridani Summulae 8.5.2: "infinitae sunt conclusiones demonstrabiles".

rum quaelibet est circa genus aliquod determinatum, tres autem <***> demonstrativa ex causis, dialectica ex locis, demonstrativa ex [[communibus]] propriis, dialectica ex communibus, demonstrativa ex necessariis, dialectica ex probabilibus, demonstrativa <ad>scientiam, dialectica ad fidem aut opinionem, demonstrativa a principiis [a principiis] ad conclusionem, dialectica ad principia.

Erfurt, Amplon. 4° 319 (Schum 552f.)

A paper ms. from the second half of the 14th century. Ff. II+189+II'. After f. 189 a tiny fragment of parchment ms, but with no visible letters except a red 'ar' with a stroke over the 'r'.

Another snippet between the two blank leaves I' and II' is the remains of a bifolium with two columns a page, datable to about the second half of the 13th century. From a manuscript of *Peter of Spain's Tractatus*. Readable bits, with references to De Rijk's 1972 edition of the *Tractatus*:

(1) = P.H. 7.75, p. 126: duplex eo quod potest esse divisa, et est sensus 'omne animal est rationale. vel omne animal est irrationale,' et sic est disiunctiva et est disiunctio propositionum, vel potest esse composita est est sensus omne animal est

(2) = P.H. 7.76, p. 127f.: divisa et falsa, et similiter hic 'tu es hodie natus(?) homo tu es hodie, ergo natus vel non natus. ... quemcumque entem liberum posui servum de libero factus est servus

(3) = P.H. 7.79-80, p. 129: Similiter hic iustos viros oportet <<one line>> et non pati. Secundus modus provenit

(4) = P.H. 7.118, p. 155: Aristoteles in secundo Elenchorum quod quandoque id quod(?)

(5) = P.H. 7.127, p. 160: <<aethi>>ops est albus dentes, et ita non contradicit ei nisi secundum quid et ex hac contra...

Erfurt, Amplon 4° 332 (Schum 566)

A 14th-century parchment ms, mm 238 x 170, ff. I + 107. Fol. I is a fragment of a manuscript from the late 13th or early 14th century, written in two columns, each measuring about mm 185 x 65. The ms of which fol. I was originally a part contained a collection of sophismata, probably composed in England in the 13th century. I intend to publish later an edition of the fragment.

Erfurt, Amplon. 4° 436 (Schum 666f.)

A paper ms produced in Erfurt 1438, mm 218 x 153, ff. 105 (plus some extras), preceded by one parchment leaf ("I"), formerly glued to

cover, and two paper leaves "ii-iii"); after f. 105 follow four parchment fragments.

Iv, almost effaced text in 14th-century hand, perhaps grammatical. At one point it looked to me as if I could read "§ Infinitivum".

II+III Fragment of *Petrus Hispanus, Tractatus, with commentary* (not John Buridan's), written in the 15th or possibly late 14th century. Of fol. II only about one third of the original size is preserved. II and III are not one sheet of paper, so their present order need not reflect the order in the codex they came from. Peter of Spain's text (f. IIr) is in big letters, the commentary (IIv and IIIr) in smaller letters. Excerpts:

IIr inc.: terminus singularis est qui aptus natus est de uno solo predi-
cari ut Sortes <<d>>e se ipso. Item propositionum categoricarum alia af-
firmativa alia negativa. Affirmativa est illa in qua predicatum affirmatur
<de> suo subiecto ut 'homo currit'. Negativa est illa in qua predicatum
negatur de suo subiecto ut 'homo non currit'. Divisa propositione triplici-
ter sciendum est quod [= Petrus Hispanus, Tractatus 1.8-10, p.5.1-7 De Rijk.]

IIv inc.: Prius Autor divisit propositionem penes substantiam (?)
<<...>> et ypoteticam et penes quantitatem in universalem et particularem

IIIr After one almost effaced line: ... 4to(?) sic adhuc predicta pro-
positio equivalent uni affirmative [... Some lines later:] Etiam patet per
primam regulam equipollentiarum quod negativa preposita facit equipoll..
sue contradictorie. Tertio probatur quod sit negativa quia contradicit
affirmative. *Expl.* particularis de dicto universaliter tunc convertitur in
affirmativam propositionem modalem a^{rem} de possibili etc.

IIIv vac.

Hamburg, Staats- und Universitätsbibliothek.

Petri 23, 1. Fragment

One bifolium of a 14th-century parchment ms.; each leaf now measures mm 213 x 145, originally they were perhaps slightly higher and ca. 1-2 cm broader. Detached from cod. Petri 23. According to T.Brandis [*Katalog der Handschriften des Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg IV*, (1967)] there is another bifolium and fragments of a third. I did not see those, perhaps they are still in codex 23. I call the half of the bifolium that originally came first 'f. 1' and the other 'f. 2'. Contents:

Incertus Auctor, *Expositio Isagoges Porphyrii*.

Excerpts (references to Busse's edition of Porphyry in pointed brackets):

1rA <12.13> Hic solet fieri quaestio quare non definit hic proprium in significatione (?) intenta, cum de aliis praedicabilibus hunc modum observavit. Ad hoc dicendum quod haec quaestio praesupponit falsum, ponendo enim acceptiones proprii definivit proprium in illa acceptione. [...]

<12.24> Accidens est etc. Hic determinatur de ultimo praedicabili, sc. de accidente, ipsum definiendo et dividendo. Dividitur autem in partes duas, quia primo definit accidens, secundo dividit ibi <1.25> "Dividitur autem".

1vB <13.6> Omnibus igitur inquisitis(?). Postquam Porphyrius determinavit de universalibus in se et absolute consideratis, hic determinat de ipsis in comparatione convenientiam et differentiam.

2rA <14.5> Nam cum genus. Dicit ergo quod quaecumque praedicantur de genere ut genus ... etiam praedicantur, ut genus supple, de speciebus quae sunt sub ipso genere, et quaecumque praedicantur de differentia ut differentia etiam praedicantur de specie quae est sub differentia ut differentia. Et sic intellige quod illud quod se habet ut genus respectu inferioris, hoc etiam est genus respectu inferioris.

2vB <16.9> Differt autem. Hic ponit differentias et sunt 5^{ae}. Prima est quod genus prius est quam species, proprium autem posterius. Ratio quia proprium manat a principiis speciei.

Hamburg, Petri 51

Described in T.Brandis, *Kat. Hss SuUB Hamburg* 4 (1976): 116-120. 14th c., parchment, mm 184 x 137, ff. I chart. + I + 91.

Pace Brandis there is no philosophical material on ff. 16v-18v or 20-25v. The catalogue's information about ff. 81-83 contains some misreadings. Contents of those folia:

81rA-82vA <Auctoritates Aristotelis in Ethicis cum commentariis Eustratii, Averrois, Thomae>

82vA-83rB <Anonymi Propositionum Communium Intellectus>. An annotated collection of commonly used philosophical rules. Incipit and excerpts:

Cum in hiis quae saepius occurrunt exercitatio magis sit necessaria, quarundam propositionum communium intellectus ediscere cupientes, quantum paupertas nostri ingenioli valuerit, dignum duximus insistendum. § Cum igitur <dicitur> "Inter agens infinitum et patiens finitum nulla est proportio", verum est de agente naturali non voluntario quod virtutem ... effectui pro aliqua voluntate. § Item cum dicitur [...] § Item cum dicitur "In condicionali antecedens est consequentis causa", verum est in infe-

rendo, non tamen semper et in essendo. § [...] /82vB/ § Item cum dicitur "Omnis causa primaria plus influit super suum causatum quam causa secundaria", intelligitur de influentia casuae efficientis et formalis, non materialis, i.e. per virtutem et non per essentiam, nam essentialiter plus elongatur causa prima a suo effectu quam¹ secundaria, sed non virtualiter. § [...] /83rA/ Item cum dicitur: Dictio exclusiva addita termino non excludit illud quod est de intellectu, velut aliquid extrinsecum, ut unum oppositorum est de intellectu alterius primo et ... est ... et non ... illius § Dicendum aliquid esse de intellectu alterius potest esse dupliciter: /83rB/ vel ut principium intrinsecum intelligendi ipsum, ut animal est de intellectu hominis <vel ***>. § Item cum dicitur [...] § Item cum dicitur "Quae fiunt causaliter et praeter - here the text has reached the end of f. 83v; the sequel is missing.

Hamburg. Fragm. Sammlung, sine numero

Several leaves of a paper ms from the 15th or late 14th c., apparently a commentary on *Sententiae Petri Lombardi*. Preserved in an unnumbered envelope.

Hamburg. Fragm. Sammlung Nr. 2

26 leaves from a 15th-century paper ms., now mm 110 x 180, originally much higher and probably 40-50 mm wider. Written in two columns. A considerable number of lines lost at the top of each leaf. An ink entry on f. 1 states that the fragment was removed in 1865 from the covers of a book printed in 1564. Contents:

Anonymus, Commentarium in Summulas. frgm. - I have not succeeded in identifying the summulistic treatise commented on, and therefore present below some excerpts that may help in that direction. The order of the leaves is confused:

6-11v, 13-19v, 22r-v are from the chapter on topics

1-5v, 12r-v, 20-21v, 23-26v are from the chapter on fallacies

Excerpts from section on topics:

6rA Sciendum 3° quod finis dupliciter considerari potest, uno modo materialiter et secundum id quod est et non per respectum ad media quorum est finis. Alio modo formaliter et in ratione finientis, et sic importat respectum ad media [...]

1. quam] quod H.

8rB Ad 2^m (dicit)ur quod licet Beata Virgo et multi sancti in propriis personis non peccaverunt, tamen peccaverunt peccato primi parentis. [...] Postquam auctor determinavit de locis intrinsecis, hic consequenter determinat de locis extrinsecis. Cuius ratio est quia locus est habitudo termini inferentis ad teminum illatum, sed locus intrinsecus dicit perfectionem habitudinem duorum extremorum quam extrinsecus loco lo/8vA/

11rA Postquam auctor superius determinavit de locis ab oppositis, hic consequenter determinat de locis a maiore et minore [...]

22rB Ad 2^m dicitur quod licet omne totum actuale componatur ex partibus per quas dividitur, non tamen totum potentiale quod est ens in potentia/22vA/

Excerpts from section on fallacies, arranged so as to approximate original order:

21rA Sciendum primo quod ad cognoscendum syllogismum in communi praesupponatur definitio syllogismi prius posita. Auctor primo dividit syllogismum in communi per syllogismum demonstrativum dialecticum et sophisticum [...]

20rA Postquam auctor praemisit divisionem syllogismi sophistici et ostendit differentiam eius ab aliis syllogismis hic consequenter determinat de causa finali, ostendendo quomodo ordinatur ad quinque metas disputationis [...]

12rB sed nugatio est unius et eiusdem ex eadem parte inutilis repetitio ut 'homo homo' [...] Et per hoc patet quot sunt metae. /12vA/

25rB Sciendum primo quod aliter potest definiri: elenchus est syllogismus contradictorius conclusioni respondentis [...]

1rA Ad 3^m (dicit)ur quod licet respondens concedendo duo contradictoria non primo(?) negat aliquid praeconcessum, tamen bene ex consequenti, quia concedendo 2^m contradictorium negat alterum praeconcessum. Ad 4^m quod licet [...]

1rB Et priusquam auctor(?) <<in>> speciali(?) determinat de singulis locis primus definit fallaciam in communi, dicens "Fallacia est idoneitas decipiendi faciens credere de non ente quod sit ens et de ente <<quod>> sit non ens mediante phantastica visione."

Sciendum primo quod fallacia dupliciter accipitur. Uno <<modo>> passive pro deceptione illius qui paralogisatur sc.(?) respondentis et ... non sic definitur fallacia est deceptio imperiti reperta in arte sophistica per ignorantiam artis sophisticae. Alio modo capitur pro principio activo talis(?) /1vA/ [...] ideo istae duae causae explicantur in definitione fallaciae ... per hoc quod dicitur "faciens credere de non ente" tangitur causa defectus, sed per hoc quod dicitur "et de ente quod sit non ens" tangitur causa

apparentiae. Et (dicit)ur "mediante phantastica visi/1vB/ <<one>>" [...] Sciendum 4° quod fallacia in dictione dividitur per fallaciam aequivocationis /2rA/ [...] Contra praedicta arguitur: Idoneitas decipiendi est naturalis potentia, sed fallacia non est naturalis potentia, cum non sit in praedicamento qualitatis, sed est ens rationis

2vA Sciendum 2° quod multiplex actuale est dictio vel oratio una secundum substantiam et modum proferendi /2vB/

5rA Sciendum quarto quod tertius modus est quando dictio simplex tantum unum significat, tamen coniuncta plura

26rA Ideo videndum est quae sit causa huius fallaciae. Causa apparentiae est partialis convenientia accidentis cum re subiecta. [...]

26vA Postquam auctor determinavit de fallacia accidentis hic consequenter vult determinare de fallacia secundum quid ad simpliciter [...]

23rB Sciendum 2° quod huius fallaciae sunt tres modi. Primus est arguendo a destructione antecedentis ad destructionem consequentis [...]

24rB Postquam auctor determinavit de fallacia non causae ut causa hic consequenter determinat de fallacia secundum plures interrogationes ut unam

Oxford, Corpus Christi College

E.293B.

This is a composite parchment ms, whose several parts date from the late 13th and early 14th centuries. One of the constituent parts is ff. 69-77, containing Nicholas of Cornwall's commentary on Porphyry's *Isagoge* in a 13th-century hand. On 77v a secondary hand -an English one from about 1300- has added the following texts:

<De conversione huius 'Omnis homo est animal'>

77vA Omnis homo est animal, ergo omne animal est homo. Si non sequitur, detur oppositum 'non omne animal est homo', quae aequipollet huic 'aliquod animal non est homo', ergo aliquis homo non est animal, quod est oppositum praemissae.

Potest dici quod particularis negativa non potest converti.

Contra. Sicut se <habet> universalis negativa ad particularem negativam, sic universalis affirmativa ad particularem affirmativam; ergo permutatim: sicut universalis negativa ad particularem affirmativam, sic universalis affirmativa ad particularem negativam. Sed universalis negativa et particularis affirmativa convertuntur simpliciter, quare et universalis affirmativa etc.

Dicendum quod sic se habet in consequendo, sc. quod particulares sequuntur ad universales, et non in convertendo, et ita non est proportio +univoca¹⁺.

Omnis substantia animata sensibilis est animal et e converso conversione² simplici, omnis homo est substantia animata sensibilis, ergo etc. [§A1]

'Animal est homo' est necessaria, sed in necessariis non differt <***>.

Solutio. Verum est quando praedicatur idem de se, ut 'bonum est bonum'.

Quorum<cum>que \.../³ singularia convertuntur, et eorum universalia; sed singularia istorum universalium convertuntur 'omnis homo animal' et 'omne animal homo'.

Dicendum quod convertuntur in aliquibus et non in omnibus.

Omnis homo animal est, ergo non aliquis homo aliquod animal non est, quia ex omni universali affirmativa sequitur particularis negativa ei contradicens cum negatione praeposita. Sequitur ergo ulterius: ergo nullus homo aliquod animal non est; et si hoc, ergo omnis homo non aliquod animal non est; et si hoc, omnis homo omne animal est.

Solutio. Oportet quando aliqua duo contradicant quod in una \qui terminus⁴/ stet confuse tantum, oportet quod stet in alia confuse et distributive.

Aristoteles in 7° Topicorum^c <dicit> quod quandocumque proposita convertuntur et eorum opposita; sed 'nullus homo est animal' et 'nullum animal homo' convertuntur, ergo et eorum opposita, sc. 'omnis homo animal' et 'omne animal homo'. Et hoc tenet per Aristotelem in omni genere oppositionis.

Solutio. Triplex⁵ conversio, convertibilitas, convertentia. Conversio in propositionibus, convertibilitas terminorum, convertentia relativorum.

Omne animal si est risibile est homo, omnis asinus est animal si est risibile, ergo etc. /77vB/

1. univoca] uni^{ca} O, id quod plerumque univoca significat.

2. conversione] conversione O, et similiter infra convertio.

3. Una vox, eaque brevis s.l. addita esse videtur.

4. qui terminus] lectio valde incerta.

5. triplex etc.] syntaxis vix tolerabilis, sed fort. auctoris potius quam scribae culpa.

c. Cf. Arist. Top. 7.3 (?).

<Problemata de nominibus aequivocis>^d

<Problema 1>

Quod nullum nomen sit aequivocum probatio.

Dicit Aristoteles in quarto Metaphysicae^e quod omne nomen unum solum significat; sed unum solum, non ergo multa; ergo etc.

Oppositum. Omne nomen habens plura significata in diversis generibus posita est aequivocum; omne nomen est huiusmodi; ergo etc. Minor patet, quia omne nomen significat substantiam cum qualitate, et haec sunt in diversis generibus.

Solutio prima. Propositio intelligenda¹ est de nomine aequivoco.

Solutio secunda. Minor falsa;² ibi sunt duo, non tamen ut duo, sed ut unum.

<Problema 2>

Secundum problema utrum nomen aequivocum si[n]t plura nomina vel unum.

Quod unum:

Boethius in Divisionibus^f dicit quod unum nomen multa significat.

Idem patet per Aristotelem in principio Elenchorum^g dicens "res sunt infinitae et nomina finita, ideo³ oportet unum nomen plura significare."

Ad idem. Si nomen aequivocum esset, aut ergo plura aut unum. Non plura, ut probabo, ergo unum. Quia si plura, aut ergo gratia vocis aut significatorum. Non gratia vocis, quia vox est una. Non propter pluralitatem significatorum, quia si pluralitas significatorum faceret plura nomina, ergo a simili⁴ contrario unitas significatorum faceret unum nomen, ut 'mucro' 'gladius', quod falsum est.

Ad oppositum. Ad pluralitatem [[significa]] perfectionum sequitur de necessitate pluralitas⁵ perfectibilium; sed significatio est perfectio; quare si plures sint [[perfect]] significationes et plures perfectiones.

1. intelligenda] intelligendum O.

2. falsa] falsum O, ut vid.

3. ideo] vero O, ut vid.

4. a simili] ass()l() O.

5. pluralitas] pluralitatem O.

d. Cf., e.g., Incertorum Auctorum Quaestiones super Sophisticos Elenchos, Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi VII (1977), qu. 37-39, 44, 45, 46.

e. Cf. Arist. Metaph. 4.4.1006b12-13

f. Boeth., Divis., PL 64: 878A

g. Arist. SE 1.165a10-12

Ad idem. Nomen constat ex duobus, ex voce tamquam ex materia et significatione tamquam ex forma. Qua ratione ergo dicitur una propter [[significationem]] vocem, eadem ratione diceretur plures propter significationem.

Solutio. Aequivocum dupliciter potest considerari, aut quoad nominans aut quoad nominatum. Quoad nominans ut vox, et sic est unum. Si quoad nominatum ut res, et sic est potius plura quam unum. Potius tamen dicit vulgus nomen aequivocum esse unum quia accipit ⁺eum⁺ pro voce.

Ad ultimum argumentum. Tota denominatio rei materialis denominatur a materia secundum illud "In naturali denominatur a forma in artificiali a materia."

<Problema 3>

Utrum terminus aequivocus habeat sua significata per modum copulationis vel disiunctionis.^h

Quod per modum copulationis probatio. Aristoteles:ⁱ "si 'tunica' imponatur homini et equo et diceretur 'tunica est alba' [etc.] nihil aliud <etc.>".

Ad oppositum. Si terminus aequivocus haberet sua significata per modum copulationis, tunc numquam esset distinguenda talis oratio.

Solutio. Possum considerare nomen¹ aequivocum dupliciter. Vel in quantum ad naturam propriam, et sic aequaliter participa<n>tur significata, et sic se habent per modum copulationis. Vel quantum ad intellectum utentem ipso, et sic, cum intellectus simplex sit apprehendens unius significatorum² non potest uti duobus significatis simul et semel; hinc est quod se habet per modum disiunctionis, et hoc est quod dicit Boethius "Dictione semel posita non contingit uti aequivoce", et hoc est quantum ad intellectum utentem uno significato.

<Problema 4>

An posset distribui pro <omnibus> suis significatis.

Et quod sic. Signum universale adveniens termino aequivoco reducit ⁺omnes⁺ quae fuerunt in potentia ad actum.

1. nomen] lectio incerta.

2. significatorum] simplicium O.

h. De quaestionibus tali titulo praeditis in opusculo quodam egi quod inscribitur 'Can Equivocation be Eliminated?', *Studia Mediewistyczne* 18 (1977) 103-124.

i. Arist. Int. 8.18a19-23.

Contra. Omne quod distribuitur pro aliquibus habet aliquam [[identitatem]] communitatem realem <ad ea> pro quibus distribuitur, sed canis solum habet vocalem, quare etc.

Solutio. Communitas duplex, aut vocalis, at sic est aequivocum proprie dictum, quod non¹ potest distribui pro omnibus significatis, sed pro uno tantum. Aut communitas realis, ut ens ad substantiam et ad accidens, est enim² ens omnis substantia et accidens.

Nota quod omnis propositio aequivoca est multiplex et omnis multiplex plures, et sic distinguendum³ est semper in talibus.

Paris. Bibliothèque Nationale

Lat. 14705

A composite parchment ms from the early 14th c., mm 310 x 214, ff. II+123+II' (actually, the two extra leaves at the end carry the numbers '125' and '124' in that order).

Ff. I-II contain accounts of money. I'-II' is a diploma, with mention of chapter of Soissons. On ff. 45-123v there are works by Radulphus Brito and Hugh of Utrecht; ff. 1-44, which do not originally belong with the rest, contain Thomas Aquinas' commentary on the *Posterior Analytics* [N° 2332 in vol. 3 of H.V. Shooner's *Codices mss. operum Thomae de Aquino* (Montréal-Paris 1985)]. A page, 44v, was left blank after the end of Thomas' work. It was soon -in the early 14th c.- filled with a sophisma. The first four lines have been erased. Text:

<<OMNIS HOMO EST OMNIS HOMO ***

Probatio ***

Improbatio ***

Solutio (*distinctio*) ***

Quaeritur de veritate et>>

videtur quod ista sit vera

<1.1> Quia illa propositio est vera in qua idem praedicatur de se; sed sic est <<in proposito; quare etc.

<1.2> Praeterea, illa propositio est vera cuius>> singulares sunt verae; sed singulares istius sunt verae; <<ergo>> etc. Maior est manifesta. Minor declaratur, quia <<ca. 6 voces>> si(?) oppositum subiecti potest praedicari vel(?) <<veri>>ficari de opposito(?) praedicati(?) non prius verificabitur

1. non] ideo O.

2. est enim] lectio incerta.

3. distinguendum] distinguenda O.

de subiecto. Tunc probatio quod ista 'Socrates est(?) omnis homo' quae est singularis illius [quae] est vera nam <<non omnis¹>> homo est non Socrates, ergo Socrates est omnis homo, et per consequens omnis homo est omnis homo.

<2> Oppositum arguitur, quia illa propositio est vera cuius contradictoria est falsa; sed contradictoria istius est \vera/ [[falsa]]; ergo etc. Maior est manifesta. Minor declaratur, quia ista 'omnis(?) <<homo non>> est omnis homo' est sua contradictoria vel ista 'aliquis homo non est omnis homo', et tamen(?) sunt verae; quare et prima est falsa.

<<Sciendum>> est quod de ista oratione diversi diversa<s> habuerunt opiniones.

<I> Voluerunt enim *quidam* quod ista oratio esse simpliciter <<vera>>. Et ad hoc moti fuerunt propter distinctionem praedictam et illud quod dicit Philosophus quod propositio <<habens>> duas causas veritatis vera pro una vera est simpliciter; et ipsi <dixerunt>² quod ista propositio 'omnis homo est omnis homo' duas habet acceptiones, et vera est pro una, secundum quod dictum est prius, videlicet si li 'omnis' teneatur collective; et est falsa secundum aliam, videlicet si teneatur divisive. Ideo dicere voluerunt quod vera est simpliciter. Et ista est opinio antiquorum.^m

Sed ipsi nihil dicebant hoc ponendo. Quod probatur: nam nihil debemus probare per ignotum nec de eo facere positionem; sed ignotum est nobis utrum illud signum 'omnis' divisive vel collective teneatur. Quare talis positio ad propositum nihil valet.

<II> Et ideo *alii* dixerunt aliter, videlicet quod ista oratio 'omnis homo est omnis homo' est simpliciter falsa.

<II.1> Et probabant sic, quia illa propositio est simpliciter falsa in qua aliqua simpliciter diversa denotantur esse eadem; sed sic est in proposito, quare etc. Maior est manifesta, quia veritas est adaequatio rerum et intellectuum, falsitas autem est inadaequatio rerum et intellectuum. Minor declaratur, nam per istam orationem 'omnis homo est omnis homo' significatur quod quodlibet suppositum hominis \diversum/ [in]sit

1. non omnis scripsi coll. cod. Paris. BN lat. 16135: 5vB

2. et illud - dixerunt] et ipsi + spat. vac. ca. vi litt, in quo alio atramento signum incomprehensibile + illud (vel istud) quod dicit Philosophus quod propositio <<...>> duas causas veritatis vera pro una vera est simpliciter et ipsi+ spat. vac. ca. vi litt. in quo, ut supra, signum incomprehensibile P.

m. Vide, e.g., Tractatum Florianum De solutionibus sophismatum, ed. L.M. de Rijk, Some Earlier Parisian Tracts on Distinctiones sophismatum, Artistarium 7, Nijmegen 1988, p. 69, § 77: "Solutio. Prima est vera ex eo quod 'omnis' potest teneri collective vel divisive. Si collective, sic est vera et probatur. Si divisive, sic est falsa et improbat."

quodlibet suppositum hominis diversum, et sic significatur quod Socrates sit Plato et Marcus Tullius, et sic de aliis, quae sunt diversa essentialiter; et ideo etc.

Si forte dicet mihi quod in hac propositione 'omnis homo est omnis homo' est suppositio immobilis, quia cum ibi ponantur duo signa universalis, unum habet immobilitare alterum, ita quod licet fieri descensum sub uno

-- sed ista cavillatio non valet ad propositum, quia quando Philosophus(?) dixit quod ubicumque ponantur duo signa universalis unum habet immobilitare alterum, ipse intelligit quando signa ponantur ex eadem parte, non a diversis; verbi gratia si dicatur sic 'omne diversum ab omni homine est non homo' non licet facere descensum¹ sub homine nec dicere 'ergo omne diversum [[et]] a Socrate vel Platone est non homo'.

<II.2> Hoc alia ratione confirmatur sic, et videtur esse quasi(?) demonstratio(?), quia sua contraria est vera, videlicet haec 'nullus homo est omnis homo', ergo prima fuit falsa simpliciter, quia lex contrariarum talis est quod si una est vera, reliqua est falsa. Minor patet, quia omnes singulares istius 'nullus homo etc.' sunt verae; quare ista est vera. Et haec est opinio communis.

Tunc respondent ad rationes.

<II.3.1, ad 1.1> Ad primam. Quando dicitur "Illa propositio \est vera/ etc.", dico quod verum est. \Et quando dicitur "sic est ibi", dico quod falsum est/, immo ibi praedicatur quodlibet praedicatum hominis diversum de quolibet supposito hominis diverso², et ista sunt diversa essentialiter.

<II.3.2, ad 1.2> Ad aliam. Quando dicitur "Illa propositio etc.", verum est. Et quando dicitur "singulares istius sunt verae", dico quod falsum est. Et ad probationem dicendum est quod Philosophus intellexit hoc in terminis incomplexis, sed hoc quod est 'omnis homo' non est quid <in>complexum; quare etc.

<Contra II> Contra(?) arguitur:

<a> quia de quocumque affirmatio vel negatio; ergo aut omnis homo verificatur de omni homine aut non omnis homo; sed ista 'non omnis homo' non potest verificari de omni homine; ergo ista sc. 'omnis homo' verificabitur de omni homine.

 Item, hoc arguitur per syllogismum ex oppositis sic: Socrates est omnis homo, Socrates non est omnis homo, ergo omnis homo non est

1. descensum] desensus P.

2. diversum - diverso] divisim - divisim scribendum putes, sed cf. supra.

omnis homo. Conclusio est falsa, quia omnis [[propositio]] conclusio ex oppositis debet <esse> falsa et impossibilis; ergo sua contradictoria erit vera, sc. 'omnis homo est omnis homo'.

<c> Item, sicut se habet pars ad partem, ita totum ad totum; sed una pars bene praedicatur de alia; quare etc.

<d> Item, sicut se habet totum universale ad totum universale, ita totum in quantitate ad totum in quantitate; sed totum universale bene praedicatur de toto universali; quare etc. Et ideo ista erit vera, sc. 'omnis homo est omnis homo'

<e> Item, si oppositum in opposito et propositum in proposito; sed ista est vera, sc. 'nullus homo est nullus homo'; ergo et ista erit vera, sc. 'omnis homo est omnis homo'.

<f> Item, quando aliqua propositio est vera, eodem addito utrobique adhuc est vera; sed idem additur ad subiectum et praedicatum; ergo ista est vera.

<g> Praeterea, dicit Philosophus in libro Priorum,ⁿ quando docet reducere inductionem ad syllogismum, quod quamvis ille <<1 - 2 voces>> in terminis generalibus, tamen possumus reducere in terminis¹ specialibus sive particularibus(?), ut dicendo 'omne quod² est Socrates Plato Cicero, et sic de aliis, currit; <<omnis homo>> est Socrates Plato Cicero et sic de aliis; ergo, cum Socrates et Plato et Cicero nihil aliud³ sint quam omnis homo, manifestum est quod ista est [est] vera 'omnis homo est omnis homo'.

<h, ad II.1> Contra primam rationem. Quando dicitur quod ibi non praedicatur idem de se ipso, sic(?): Unumquodque aut est idem sibi ipsi aut diversum a se ipso <<2 voces>>: omnis homo non est idem alicui alteri; ergo est idem sibi ipsi, et sic ibi idem praedicabitur de se ipso.

<III> Est autem alia via, sc. quod ista est vera primo et principaliter et per se, sed ex consequenti falsa.

Primum declaratur, quia illa propositio est vera primo et per se et principaliter in qua id quod attribuitur et cui fit attributio sunt eadem primo et per se et principaliter. Maior patet. Minor probatur, quia in ista propositione significatur natura termini inesse naturae termini primo et principaliter et per se. Et quia natura termini communis habet esse in

1. terminis] fort. delevit P.

2. quod scripsi] nescioquid P.

3. aliud] alius P.

n. Cf. Arist. APr. 2.23(?).

suppositis, ideo ex consequenti [[habet esse]] attribuitur suppositis et supposita(?) <a> suppositis sunt diversa; quare [[etc.]] erit ex consequenti falsa, cum supposita attribuentur¹ suppositis ex consequenti.

Et probabant quod possit fieri primo et per se attributio naturae, ex consequenti vero suppositis, quia sicut propria passio convenit naturae primo et per se, et ex consequenti suppositis secundum quod participant naturam termini, ita dicunt quod primo fit attributio naturae et ex consequenti suppositis.

Secundum probatur, sc. quod sit falsa ex consequenti et per accidens, quia illa propositio est falsa ex consequenti in qua id quod attribuitur et illud cui [[attribuitur]] fit attributio sunt diversa ex consequenti; sed sic est in proposito; quare etc.. Maior patet. Minor declaratur, quia ibi fit attributio de suppositis divisim² ad supposita quae differunt essentialiter.

Tunc ad rationes in oppositum, quae probant istam esse falsam sc., dicendum \est/

<Ad 2> quod sua contradictoria est vera [vera] ex consequenti, et ideo³ volo quod prima sit falsa ex consequenti.

<Ad II.2> Ad alia<m> eodem modo solvendum est, unde istae sunt falsae ex consequenti, primo tamen verae, eo quod natura primo attribuitur naturae.

<Ad ?> Ad aliam solvendum est eodem modo.

<Ad a> Ad aliam, in qua videtur probare istam esse veram simpliciter. Quando dicitur "De quolibet affirmatio vel negatio et de nullo simul", verum <est> - primo vel ex consequenti. Et quando dicitur "aut ergo ista 'omnis homo etc.', verum est - primo vel ex consequenti, unde ista 'omnis homo est omnis homo' est primo vera, ex consequenti tamen falsa.

Sed tu dices: Ergo sua contradictoria erit primo vera, ex consequenti tamen falsa, quod est inconveniens.

-- Dicendum est quod inconveniens est duo contradictoria simul esse vera vel⁴ falsa de eodem in numero [simul] et secundum unam rationem; tamen non est inconveniens duo contraria simul esse vera vel falsa de eodem in specie et secundum diversam rationem. Unde sic est in proposito, quia ista est vera, sc. 'omnis homo est omnis homo', secundum quod natura attribuitur naturae, et alia est vera secundum quod supposita attribuentur suppositis; et sic sunt verae et falsae secundum diversas rationes.

1. attribuentur] an attribuantur scribendum?

2. divisim] an diversis scribendum?

3. ideo] idem P.

4. vel] et P.

<Ad b> Ad aliam. Quando dicitur "Socrates non est omnis homo etc.", dico quod conclusio est primo falsa sed ex consequenti vera.

<Ad c-d ?> Ad aliam. Dico quod simile est quantum ad primam attributionem, non tamen quantum ad secundam.

<Ad f> Ad aliam. Quando dicitur "<<Quando>> aliqua propositio etc.", dico quod verum est si illud sit absolutum, si sit tamen respectivum non oportet.

<Ad e> Ad aliam. Quando dicitur "Si oppositum etc.", dico quod intellexit in terminis singularibus et non universalibus; sed 'omnis homo' non est terminus singularis; quare etc.

<Ad g> Ad aliam. Quando dicitur "Omnis homo est Socrates vel Plato et sic de aliis", verum est - primo, ex consequenti tamen non est vera; et ideo non erit ista vera 'omnis ... homo' ex consequenti.

<Contra III> Praeterea arguitur contra ultimam solutionem sive positionem probando quod ista sit vera primo. Et hoc sic:

<A> Dici de omni est quando nihil est sumere sub subiecto de quo non dicatur praedicatum; sed ibi est dici de omni; quare etc. Sed omnes acceptae¹ sub ista sunt falsa; quare erit falsa.

 Praeterea arguitur quod non sit vera primo et ex consequenti falsa, sed quod sit vera simpliciter, quia illa propositio est vera simpliciter in qua idem importatur nomine subiecti et nomine praedicati; sed sic est in illa; quare etc.

<Ad A> Ad primum. Quando dicitur "Dici de omni etc.", dico quod verum est - primo vel ex consequenti.

<Ad B> Ad aliam. Dicendum est quod non sufficit quod nomine subiecti et praedicati importetur idem realiter. Modo, quamvis nomine subiecti et praedicati <<dicatur>> idem(?) realiter, non est primo sed ex consequenti.

Et istud de isto sufficiat.

Paris, Lat. 12950

This ms, formerly St. Germain-des-Prés 1106, is a 13th-century ms containing the *Organon*. Its Aristoteles Latinus number is 622. On f. 14v a hand from the late 13th or early 14th century has written the following marginal scholium on *Topics* 3.6.120a6:

Superius docuit Philosophus terminare problema de accidente particulariter, hic indefinite.

1. acceptae] lectio incertissima.

Vel aliter secundum Commentatorem: Superius docuit Auctor terminare problema de accidente particulari, hic quot modis habet propositio particularis contrahi vel destrui.

The commentator is not Averroes. Probably a medieval Westerner is meant, though it is unusual to say 'Commentator' about such recent people. The scholium adds one more piece to a puzzle discussed by N.J. Green-Pedersen in *CIMAGL* 9 (1973): 28 and in his *The Tradition of the Topics in the Middle Ages*, Philosophia Verlag: München-Wien 1984, pp. 94-98.

The same Paris ms. contains on f. 102v, after the end of Aristotle's *Posterior Analytics*, some questions, entered by a late 13th- or early 14th-century hand. I have made sure that they do not come from James of Douai's commentary (ms Klosterneuburg CCI.274), but have not otherwise hunted possible sources. Text:

<Anonymi Quaestiones super Analytica Posteriora Aristotelis>
<Quaestio 1>

Quaeritur utrum de demonstratione possit esse scientia.

<1> Et videtur quod non, quia si de demonstratione esset scientia, oportet quod scientia illa esset per demonstrationem. Tunc quaero de illa demonstratione utrum sit nota per aliud vel per se. Si per se, tunc prima scientia nota est etiam [et] per se. Si per aliud, quaero iterum de illo, et sic esset abire in infinitum; melius est ergo stare in principio, scilicet ut de ipsa non sit scientia.

<2> Oppositum patet hic per Philosophum, sc. in libro Posteriorum. Et arguitur sic: De eo quod habet partes, proprietates et passiones est scientia; demonstratio est huiusmodi, sc. quod habet passiones, sc. propositiones necessarias et causas conclusionis et huiusmodi; ergo etc.

Ad istam quaestionem breviter est dicendum quod de demonstratione potest fieri scientia, quia demonstratio est ens quoddam partes et passiones habens vel considerans, sicut probat argumentum in oppositum. Unde concedo quod [[de demonstratione]] scientia est de demonstratione sicut de subiecto.

Sciendum tamen quod haec scientia potest esse communis et specialis, sed diversimode. Communis quantum ad illa ad quae applicari potest, non communitate subiecti sed applicatione solum subiecti. Specialis autem scientia est quantum ad ipsum subiectum in se et absolute.

<Ad 1> Et ex hoc ad rationem in contrarium factam dicendum quod quando arguitur quod non sit scientia quia si esset, oportet quod esse per

demonstrationem, [...] verum est. Et tu dicis "Tunc quaero de ista utrum sit nota", dicendum quod \est/ [[sit]] nota. Sed dupliciter potest haberi cognitio rei, primo modo per doctrinam, et hoc modo demonstratio non est nota; alio modo per se ipsam, et hoc modo demonstratio est nota, diversimode tamen, quia per se ipsam nota est in quantum ipsa experta¹ est per viam experimenti et inventionis et memoriae.

Et sic patet solutio ad istam quaestionem.

<Quaestio 2>

Item quaeritur utrum scientia Priorum sit prior ista scientia Posteriorum.

Et videtur quod non, quia scientia Priorum est de syllogismo simpliciter; sed in syllogismo simpliciter praesupponitur actus demonstrandi²; si praesupponitur actus demonstrandi, tunc demonstratio prior est syllogismo; ergo etc.

Oppositum arguitur sic: Per Philosophum primo Priorum,¹ qui dicit quod prius agendum est de syllogismo et tunc de demonstrativa disciplina.

Item, prius est +dicendum³⁺ est de universalibus; sed syllogismus est universalior; ergo etc.

Ad istam quaestionem dicendum est quod nihil prohibet quod scientia Posteriorum sit prior scientia Priorum secundum quid et quod scientia Priorum sit prior simpliciter. Scientia enim Posteriorum secundum quid est prior scientia Priorum, ut argumentum probat, quia cum scientia Priorum actu syllogizet oportet quod praesupponat demonstrationem, et secundum hoc procedit argumentum. Scientia tamen Priorum prior est quia includitur in scientia Posteriorum et adhuc amplius, unde scientia Posteriorum addit supra scientiam libri Priorum necessitatem materiae -- illud enim quod includit alterum et addit adhuc amplius est posterius eo quod includitur simpliciter.

Et sic patet responsio et solutio argumenti. +Et haec est §+

1. experta passive intelligas.

2. litteras andi in intima margine extare verisimile est, videri nequeunt.

3. dicendum] lectio parum certa P.

1. Cf. Arist. APr. 1.4.25b26-28

*The same hand, it seems, added the following verses:*¹

Bonum quidem arbitror scire iuris apicem.
Sed ut vere Domini voluntatem iudicem
nihil mihi proderit scire totum codicem,
dum nil boni proferam ante tantum iudicem.

Paris, Lat. 16135

A parchment ms from the late 13th century, mm 290 x 207, ff. 108, which was given to the Sorbonne by Stephanus de Gebennis in 1325. Much attention has been given to this ms in recent years; see A. de Libera, *César et le phénix*, Scuola Normale Superiore di Pisa, Centro di Cultura Medievale IV, 1991, pp. xv-xviii. It seems, however, to have escaped notice that f. 1, which derives from another codex and is in a 14th-century hand that writes two columns to a page, is a fragment of Buridan's *Questions on the Ethics*. 1r is almost illegible; on 1v – which was the recto side in the original ms – the first preserved words are

§ Et ad hoc Aristoteles apponit signum quia incontinentia vituperatur
non solum ut peccatum, id est ut dissonum rectae rationi, sed ut
malitia = *Buridani Qu. E.N. 7, qu. 10, ed. Paris 1513: cxlvi^{verso} A*

and on the same page, in col. B, one reads:

Undecimo quaeritur utrum incontinentia irae sit magis turpis quam
incontinentia concupiscentiae

which is the beginning of Buridan's qu. 11 on Book 7.

Paris, Lat. 16618

A composite parchment ms from the late 13th and early 14th centuries, mm 150 x 191, ff. 165. One of the constituent parts consists of ff. 40–118. The collection of grammatical rules and sophismata "Sicut dicit Remigius" occupies ff. 40rA–114rA, written in a late 13th-century hand. Ff. 114v–117v are blank, and so is 118v. On 118r a hand that seems to belong to the early 14th c. has entered a question which was in all probability taken from a commentary on either the *Categories* or the *Elenchi*.

1. Incipit (= first line) = H. Walther, *Initia carminum ac versuum Medii Aevi posterioris latinorum*, Göttingen 1959, N° 2223 (there quoted from ms Wien 883, 14th c.).

Quaeritur utrum dictio aequivoca sit una pars orationis.^P

Et videtur quod sic:

<1> Quia quod habet unum modum significandi est una pars orationis; sed dictio aequivoca est huiusmodi; quare etc.

<2> Praeterea, quod est unum constructibile est una pars orationis; dictio aequivoca est huiusmodi; quare etc.

<3> Praeterea, quod est una species nominis est una pars orationis; dictio aequivoca est huiusmodi; quare etc.

In oppositum arguitur. Quod non est una dictio non est una pars orationis; dictio aequivoca est huiusmodi; quare etc.

Breviter dicendum est quod nomen aequivocum non est una pars orationis. Et probatur sic: quia quod non habet unum modum significandi non est una pars orationis; dictio aequivoca est huiusmodi; quare etc.

His visis dico quod dictio aequivoca est una pars orationis materialiter, tamen formaliter <<est>> plures partes orationis.

<Ad 1> Unde ad rationem primam. "Quod habet etc.", verum est: unum modum significandi essentialem¹

<Ad 2> Ad aliam. "Quod est etc.", verum est: quod est simpliciter et formaliter. Et tu dicis quod est unum constructibile, -- verum est: materialiter.²

<Ad 3 ***>

1. essentialem] exentialem P.

2. materialiter] naturaliter P.

p. Cf., e.g., Incertorum Auctorum Quaestiones super Sophisticos Elenchos, Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi VII (1977), qu. 44. Vide praeterea quae in opusculo 'Is canis currit ungrammatical?' inscripto disserui (Historiographia Linguistica 7.1/2 (1980) 53-68).